

توراه اور • پاراشا حיי שרה • مامار 4

ויצא יצחק לשוח בשדה כו'

«و اسحاق (יצחק) برای نیایش
(لشוח, lasuach) به مزرعه رفت»

تقديم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربّه، رب لیوی ییتسחק

LikuteiTorah.com

پاراشای حسیدی

/likuteitorah.com/fa/torah-ohr/chayei-sarah/4

1 **ויצא יצחק לשוח בשדה כו'. לבאר זה דהנה יש משנה וברייתא. וברייתא פי' המשנה כי המשנה הוא הכלל וברייתא היא הפרט של המשנה ואין בכלל אלא מה שבפרט.**

«و اسحاق (יצחק) برای نیایش (لشוח, lasuach) در مزرعه بیرون رفت» و الی آخر. برای تبیین این مطلب، باید گفت که میشنا (משנה, Mishnah) و برایتسا (ברייתא, Baraisa؛ آموزه‌ای از بیرون میشنا) وجود دارد. برایتسا شرح میشناس؛ زیرا میشنا قاعده کلی است و برایتسا جزئیات آن قاعده را بیان می‌کند، و «در کلی جز آنچه در جزئی است چیزی نیست».

ولכאורה הברייתא היא למטה מן המשנה שנשתלשלה יותר למטה אבל האמת הוא שהברייתא גבוה יותר דסוף מעשה במחשבה תחלה. דהנה התורה נשתלשלה למטה אפי' [אפילו] בדבר שקר כגון זה אומר אני מצאתיה כו'.

ظاهراً برایتسا پایین‌تر از میشناس، زیرا بیشتر به پایین نزول کرده است؛ اما حقیقت آن است که برایتسا برتر است، زیرا «پایان عمل در آغاز در اندیشه است». زیرا تورات به پایین نزول کرده است، حتی تا جایی که به موضوعی دروغین می‌پردازد؛ مانند «این یکی می‌گوید: «من آن را پیدا کردم» و الی آخر.

2 **ولפי הנראה היא ירידה למטה מאד ומ"מ היא גבוה כי סוף מעשה כו'. וכמשל השפופרת הנכנס ראשון יוצא אחרון**

به‌ظاهر، این نزولی بسیار بزرگ به‌سوی پایین است؛ بااین‌همه، بلندمرتبه است، زیرا «پایان عمل...» و غیره. این مانند تمثیل لوله است: آنچه نخست وارد می‌شود، آخر از آن بیرون می‌آید.

و כמו האדם שהוא סוף כל הנבראים והוא במעלה על כולם והכל נברא בעבורו ולכן נמצא העולם כולו באדם אחד להורות שהכל נברא בעבורו כי זה כל האדם.

و این مانند انسان است که آخرین همه آفریدگان است، اما از نظر مرتبه بر همه آنها برتری دارد، و همه‌چیز به‌خاطر او آفریده شده است. ازاین‌رو، سراسر جهان در یک انسان یافت می‌شود تا نشان دهد که همه‌چیز به‌خاطر او آفریده شده است؛ زیرا «این، تمام انسان است».

3 **וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת כו'. דהנה בעה"ב [בעולם הבא] צדיקים יושבים כו' והוא רק בחי' אחריים**

این [معنای] سخن حکیمان ما، که یادشان گرامی باد، است: «یک ساعت بهتر است»، و الی آخر. زیرا در عالم آینده «صالحان می‌نشینند»، و الی آخر؛ و این تنها مرتبه پشت (أخورییم, achorayim) است،

כמאמר וראית את אחורי כו' התענוג שמשיג האדם בעבודתו הוא בחינת אחוריים לפני אינו באפשרי להשיג כי לא יראני האדם וחי.

چنانکه گفته شده است: «و پشت مرا خواهی دید»، و الی آخر. لذتی که انسان در خدمت الهی خویش درمی‌یابد، مرتبه پشت است؛ اما «روی مرا» محال است بتوان دریافت، «زیرا هیچ انسانی نمی‌تواند مرا ببیند و زنده بماند.»

4 ועד"ז גם הגלוי בג"ע [בגן עדן] הוא רק בחי' זיו והארה לבד ולכן יפה שעה אחת כו' שהוא המעשה עצמה בלי תענוג ובלי שכל מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] דסוף מעשה במחשבה תחלה.

همچنین آشکاری در باغ عدن (Gan Eden, **גן עדן**) نیز تنها مرتبه‌ای از پرتو و فروغ است. ازاین‌رو، «یک ساعت بهتر است...»؛ این ساعت همان خود عمل است، بی‌لذت و بدون فهم عقلی، و از تمام حیات عالم آینده (Olam HaBa, **عולם הבא**) بهتر است؛ زیرا «پایان عمل در آغاز اندیشه است».

וזהו גם כן ענין משנה וברייתא שהמשנה הוא כלל כמו ד' ציצית מעכבות וכן סוכה שהיא גבוה כו'.

این نیز معنای می‌شنا (משנה, Mishnah) و تعالیم برون از می‌شنا (برייתא, Baraisa) است: می‌شنا قاعده‌ای کلی بیان می‌کند، مانند «چهار منگوله **ציצית** [برای یکدیگر] ضروری‌اند»، و نیز «کلبه عید (סוכה, sukkah) که بلند است»، و مانند آن.

5 ויש למצוא טעם לזה כענין תכלת דומה לים כו' וגבי סוכה יש טעם למען ידעו דורותיכם עד כ' אמה כו'.

می‌توان برای این امر دلیلی یافت؛ مانند مضمون «**תכלת** (techeles) [آبی] به دریا می‌ماند» و مانند آن. همچنین درباره کلبه عید (סוכה, sukkah) دلیلی هست: «تا نسل‌هایتان بدانند» – تا بیست ذراع (אמה, amah) – و مانند آن.

אבל הברייתא הוא פרט לבאר המשנה בכל דקדוקים ופרטים כמו סוכת גנב"ך ורקב"ש שאין טעם לדבר ونראה בחוש שהוא למעלה מהשכל והטעם וזהו אין בכלל

اما برای ایتای (Baraisa, **بريיתא**) جزئیات را بیان می‌کند تا می‌شنا را با همه نکته‌ها و جزئیات دقیقش توضیح دهد؛ مانند سوکای «**גנב"ך** (GaNBaCh)» و «**רקב"ש** (RaKBaSh)»، که دلیلی برایشان نیست، و آشکارا می‌توان دید که ورای عقل و استدلال‌اند. و این [معنای] این گفته است: «در کلیت چیزی نیست»

אלא מה שבפרט שאין במשנה בכלל יותר מבפרט הברייתא ומה שלא נתגלה טעמה הוא יותר גבוה כי טעמי המצות לא נתגלו ולע"ל [ולעתיד לבוא] אי"ה [אם ירצה השם] יתגלו

جز آنچه در جزئیات است: می‌شنا، به‌عنوان قاعده‌ای کلی، چیزی بیش از جزئیات برای ایتای دربر ندارد. و آنچه دلیلش آشکار نشده، برتر است؛ زیرا دلایل فرمان‌ها (מצות, mitzvos) آشکار نشده‌اند و در زمان آینده، به خواست **ه'**، آشکار خواهند شد.

וזהו ר"ש [רבי שמעון] דריש טעמי דקראי שדרש שמה שנאמר בפסוק טעם של דבר לא זהו עיקר רק שיש טעם בזה גבוה יותר למעלה מהטעם.

و از همین رو است که حکیم دورهٔ مشنایی (تانا، Tanna)، ربی شیمعون (رבי שמעון)، دلایل آیات را تفسیر می‌کند: او توضیح داد که هرگاه آیه‌ای برای امری دلیلی بیان می‌کند، آن دلیل اصل مطلب نیست؛ بلکه در آن دلیلی برتر، فراتر از [آن] دلیل، نهفته است.

نמצא שבמצוה שאין משיג בה טעם הוא יותר גבוה ומה שמשיג טעם ותענוג הוא רק בחינת אחוריים ולא

پس مرتبةٔ فرمانی که دلیلش را درک نمی‌کنند، برتر است؛ و آنچه با فهم و لذت درک می‌شود، تنها جنبهٔ پشتی (أخورییم، achorayim) است، و چنین نیست

כמו שסוברים העולם שהעיקר הוא הלב שמשיג תענוג ועובד בהתלהבות ואינו כן האמת רק עיקר הוא המעשה בלי תענוג והלב אינו כ"א סיוע בחינת גדפין.

چنان‌که مردم می‌پندارند اصل، دل است که لذت را درمی‌یابد و با شور و حرارت بندگی می‌کند. حقیقت چنین نیست؛ بلکه اصل، عمل بی‌لذت است، و دل چیزی جز یاوری از مرتبةٔ بال‌ها (גדפין، gadfin) نیست.

6 והנה משנה נקרא עיר וברייता בחי' שדה לשון בר חוץ לעיר ולכאורה העיר הוא עיקר שדרים בה בני"א [בני آدم]. אך נראה מי הוא מחיה אותם.

اکنون، میشنا (משנה، Mishnah) «شهر» نامیده می‌شود و برایتا (برייता، Baraisa) مرتبةٔ «مزرعه» است؛ واژه‌ای برگرفته از **بر** (bar، «بیرون»)، یعنی بیرون شهر. ظاهراً شهر اصل است، زیرا مردم در آن زندگی می‌کنند. اما ببینیم چه کسی به آنان حیات می‌بخشد:

השדה שחוץ לעיר שמביאים משם התבוא'. כך הוא הברייता מחיה המשנה ומבארת ההלכה יותר בפרט היאך לעשות כי התנאים מבלי עולם שמורים מתוך המשנה.

مزرعه‌ای که بیرون شهر است و غله را از آن می‌آورند. برایتا نیز به همین سان به میشنا حیات می‌بخشد و هلاخاه (הלכה، halachah؛ حکم شرعی) را با جزئیات بیشتری توضیح می‌دهد که چگونه باید عمل کرد؛ زیرا «تَنَائִים» (تנאים، Tannaim) جهان را ویران می‌کنند»، چون از درون میشنا حکم صادر می‌کنند.

וזהו ויצא יצחק לשוח בשדה הוא לשון דבור ושיחה ול' [לשון] שחייה למטה מלשון ושח רום אנשים

و این است [معناي] «و اسحاق (יצחק) برای گفت‌وگو کردن در مزرعه بیرون رفت»: **لשוח** (lasuach) گفت‌وگو کردن و خم‌شدن) هم به گفتار و گفت‌وگو اشاره دارد و هم به خم‌شدن، چنان‌که در عبارت «و بلندی مردان فرو افکنده خواهد شد (ושח, veshach)» آمده است،

וכן כאשר יפרש השוחה לשחות (בישעיה כ"ה) (ועמ"ש בזה ע"פ תבנה ותכונן עיר סיחון כו' ע"ש) בשדה הוא בר. ולפנות ערב לפנות הערב והחשך.

و نیز «چنان‌که شناگر (השוחה, hasocheh) خود را برای شنا گسترده می‌کند» (در اشعیا ۲۵) (و آنچه را در این باره بر [آیه] «شهر سیحون بنا و استوار شود» و غیره شرح شده است، آنجا ببینید). «در مزرعه» یعنی **בר** (bar). و **לפנות عרב** (lifnos erev, «به‌سوی شام»): شام و تاریکی را برطرف کردن.

דהנה התורה נשתלשלה בחשך כמאמר במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי שנשתלשל למטה אפי' [אפילו] בשקר ולמה הוא כך כדי לפנות הערב והחשך ויהי אור

زیرا تورات به تاریکی نزول کرده است، چنان‌که گفته‌اند: «مرا در مکان‌های تاریک نشانده است» – این تلمود بابلی است که به پایین نزول کرده، حتی به درون دروغ. و چرا چنین است؟ برای آن‌که شام و تاریکی را برطرف کند و «روشنایی پدید آید»،

כמאמר לעת ערב יהיה אור כמשל מי שרוצה לפנות איזה דבר צריך הוא לכנס בתוכ' [בתוכה] כדי לפנותה אבל לא שישאר בתוכה.

چنان‌که گفته شده است: «هنگام شام روشنایی خواهد بود.» این مانند تمثیل کسی است که می‌خواهد چیزی را از جایی بیرون کند: باید برای بیرون کردنش به درون آن وارد شود، اما نباید در آن بماند.

גם מה שנשתלשלה התורה ונתלבשה בחשך טענות שקר הוא כדי לפנות החשך לאהפכא חשוכא לנהורא

به همین‌سان، نزول تورات و پوشیده‌شدن آن در تاریکی، یعنی در ادعاهای نادرست، برای آن است که تاریکی را برطرف کند و تاریکی را به روشنایی بدل سازد.

וכן העסק בתורה לדחות החשך והקושיות המסתיר על השכלת הדין האמת לאמתו ולמצא האמת גילוי
 רצון עליון ב"ה וכמ"ש ע"פ והמשכילים יזהירו וגו' ע"ש:

و به همین‌سان، اشتغال به تورات برای راندن تاریکی و دشواری‌هایی است که فهم حکم را در حقیقت کامل آن می‌پوشانند؛ و
 برای یافتن حقیقت، یعنی آشکارشدن اراده برین ه'، که متبارک باد؛ چنان‌که بر [آیه] «و خردمندان خواهند درخشید» و غیره
 شرح شده است؛ آنجا ببینید.

7 **وזהו ויצא יצחק לשוח. כי כדי לפנות הערב והחשך ולתקנו הוא ע"י יצחק שהוא בחי' פחד ויראת ה'**
וכמאמר אם אין יראה אין חכמה כו'.

و این [معنای] «و اسحاق (יצחק) برای لشוח بیرون رفت» است. زیرا کنارزدن شامگاه و تاریکی و اصلاح آن، به واسطه اسحاق
 صورت می‌گیرد؛ او مرتبه **פחד** (Pachad؛ ترس) و هیبت **ה'** است؛ چنان‌که گفته‌اند: «اگر هیبت نباشد، حکمتی نیست» و مانند
 آن.

(**וע' בזוהר בראשית ד' כ"א סע"א** [סוף עמוד א']). **וזהו האומר אין לי אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו**
ונשאר בחשך

(و بنگرید به **זוהר**، **בראשית**، صفحه 21، **پایان روی الف**) و این [معنای] «هرکس بگوید: "جز تورات چیزی ندارم"، حتی
 تورات هم ندارد» است؛ و در تاریکی می‌ماند.

אבל באמת כתיב ישת חשך סתרו שאף שהוא חשך מ"מ הוא סתרו וזהו לפנות הערב והחשך ולעת ערב
יהי אור

اما در حقیقت نوشته شده است: «او تاریکی را نهانگاه خویش ساخت»؛ هرچند تاریکی است، با این‌همه نهانگاه اوست. و این
 همان «کنارزدن شامگاه و تاریکی» و «هنگام شامگاه روشنایی خواهد بود» است.

והיינו ליבון הלכתא וגם זה פי' ברכו בתורה. (ועמ"ש ע"פ קול דודי וע"פ ששים המה מלכות):

یعنی سپیدکردن **הלכתא** (halachah)؛ و این نیز معنای «بر تورات برکت گفتند» است. (و بنگرید به آنچه درباره «آوای
 محبوبیم» و درباره «شصت ملکه‌اند» شرح داده شده است.)

دربارهٔ این نسخه

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

ترجمه و شرح انگلیسی: با کمک هوش مصنوعی (openai/gpt-6-luna-pro:batch) برای likuteitorah.com تهیه شده و با متن عبری و سفاریا مقابله شده است؛ هنوز ویراستار انسانی آن را بازبینی نکرده است. لطفاً هر مطلب مهمی را با متن عبری مقابله کنید.

ربه خواست که ماماریم پارشای آن هفته، «پارشای حسیدی»، در همان هفته و در طول هفت روز آن آموخته شوند (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha). چرا آن را بیاموزیم و برکات ربه: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-

پروژه‌ای رایگان و غیرتجاری؛ هیچ‌چیز در اینجا فروخته نمی‌شود. وابسته به Kehot, Sefaria یا کتابخانهٔ لوباوویچ نیست. © likuteitorah.com

از /likuteitorah.com/fa/torah-ohr/chayei-sarah/4/

تقدیم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربه، رب لیوی بیتسخاک